

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาที่มีความสำคัญในการพัฒนาคน อันเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าของสังคม ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้าน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสื่อสาร การคมนาคม การรับส่ง ข้อมูลและวิทยาการในด้านต่างๆ การจัดการศึกษาจึงต้องเตรียมคนให้มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน ให้ทันต่อการปรับเปลี่ยนและสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของประเทศ และสังคมโลก ภาษาเป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสามารถ ติดต่อกันอย่างรวดเร็วเพราะความเจริญทางด้านเทคโนโลยีที่พัฒนาก้าวหน้ายิ่งขึ้น ส่งผลถึงการใช้ ภาษาที่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นภาษาทางวิชาการ ภาษาทางธุรกิจ ภาษาในการ สื่อสารมวลชน ตลอดจนภาษาที่ใช้สื่อสารต่างๆ ไปในชีวิตประจำวัน เนื่องจากภาษามีส่วนทำให้คนใน สังคมสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน รวมทั้งใช้ภาษาเป็น เครื่องมือในการแก้ปัญหาของสังคม ทำให้คนในสังคมมีความร่วมมือกัน ในการทำกิจกรรม ต่างๆ เพื่อพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น ภาษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดที่มนุษย์ใช้ในการติดต่อเพื่อสื่อ ความหมาย การทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน และการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ตลอดจนความ ต้องการของแต่ละบุคคล

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็น เอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้สามารถประกอบกิจกรรมและดำรงชีวิต ร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิเคราะห์ วิจัยและ สร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ภาษาไทย ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม (วิชาการ, 2545, หน้า 3) ที่บรรพบุรุษได้ สร้างสรรค์ ในรูปของหลักภาษาซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ การใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อศึกษา เรื่องราวของชีวิตที่จะทำให้ชีวิตคนและโลกทัศน์ของผู้อ่านกว้างขวางขึ้น เข้าใจสภาพสังคมและ วัฒนธรรมทั้งในอดีต ปัจจุบันและสังคมในอนาคต รวมถึงการศึกษาภูมิปัญญาทางภาษาในท้องถิ่น

ต่างๆ ดังนั้นภาษาไทย จึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและความเป็นปึกแผ่นของสังคมไทย คนไทยจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ต้องทำความเข้าใจและศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษา และฝึกฝนให้มีทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร การเรียนรู้ การเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน การสร้างความเป็นเอกภาพของชาติ และความ จรรโลงใจ เพื่อเกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 1)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จึงได้กำหนดสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน เพื่อใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา สร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน สาระที่ 2 การเขียน เพื่อใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูล สารสนเทศและรายงาน การศึกษาค้นคว้าอย่างมี ประสิทธิภาพ สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด เพื่อให้สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาส ต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา เพื่อให้ เข้าใจธรรมชาติของ ภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ และเพื่อให้สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะ นิสัย บุคลิกภาพและความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อให้เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและ วรรณกรรมอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 17)

การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นการสอนภาษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และมีทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารผู้อื่น อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปใช้กับการเรียนในสาระการเรียนรู้อื่นๆ และใช้ภาษาเพื่อแก้ปัญหา การดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว รวมทั้งการแก้ปัญหาของสังคม เน้นการสอนภาษา ในฐานะเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถนำ ความรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเองและผู้สอนต้องสอนเพื่อพัฒนาความคิด ซึ่งผู้เรียนที่มีความคิดจะต้องมี ประสบการณ์และประมวลค่าที่มากพอที่จะสร้างความคิดได้ลึกซึ้ง พร้อมทั้งคิดได้อย่างชาญฉลาด รอบคอบ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 1) และในการจัดการเรียนการสอนต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน สามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริม ให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ใช้การเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 101) การจัดการเรียนการสอนที่ยึดหลักแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงออกซึ่งศักยภาพหรือความรู้ความสามารถของตนด้วยการเรียนรู้จาก

การปฏิบัติของตนเอง (learning by doing) แล้วสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติด้วยตนเองเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดหาเหตุผลเพื่อแก้ปัญหาเองด้วยการสอนให้ผู้เรียน “คิดมากกว่าจำ สอนให้ทำ มากกว่าท่อง” ทำให้ผู้เรียนกลายเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้หรือเป็นผู้นำตนเอง สามารถนำความรู้ไปใช้ และแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตจริงได้ และจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (วัฒนาพร ระบุว่าทุกข์, 2545, หน้า1)

ในสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระภาษาไทยยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเห็นได้จากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2549 ผลรวมระดับประเทศ จากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 31,637 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 447,245 คน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระภาษาไทย คะแนนเต็ม 40 คะแนน มีนักเรียนได้คะแนนต่ำสุด 1 คะแนน สูงสุด 36 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 17.10 คะแนน เฉลี่ยร้อยละ 42.74 โดยจำแนกเป็นรายด้าน คือด้านโครงสร้างความรู้คะแนนเต็ม 18 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 6.72 คะแนน เฉลี่ยร้อยละ 37.36 และด้านทักษะการสื่อสารคะแนนเต็ม 22 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 10.37 คะแนน เฉลี่ยร้อยละ 47.14 สอดคล้องกับการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งจัดการประเมินโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2549 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาพรวมในระดับเขตพื้นที่พบว่าจากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 4,164 คน คะแนนเต็ม 30 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ย 14.31 คะแนน เฉลี่ยร้อยละ 47.70 โดยจำแนกเป็นรายด้าน คือด้านโครงสร้างความรู้คะแนนเต็ม 6 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 3.23 คะแนน เฉลี่ยร้อยละ 53.78 และด้านทักษะการสื่อสารคะแนนเต็ม 24 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 11.08 คะแนน เฉลี่ยร้อยละ 46.18 และผลการประเมินของโรงเรียนวัดจันดี อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าจากนักเรียน จำนวน 78 คน คะแนนเต็ม 30 คะแนน มีนักเรียนได้คะแนนต่ำสุด 5 คะแนน สูงสุด 23 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 14.26 คะแนน เฉลี่ยร้อยละ 47.52 โดยจำแนกเป็นรายด้านคือ ด้านโครงสร้างความรู้คะแนนเต็ม 6 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 3.53 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 58.77 และด้านทักษะการสื่อสารคะแนนเต็ม 24 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 10.74 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 44.71 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2, 2550, หน้า 5) จึงกล่าวได้ว่าการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตร และนักเรียนยังขาดทักษะการสื่อสาร ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานของการติดต่อมนุษย์และเป็นเครื่องมือสำคัญของกระบวนการทางสังคม ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนไม่ได้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ได้เน้นให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ หรือการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นการบรรยายให้

ความรู้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนไม่ได้พัฒนาทักษะต่างๆ ตามเป้าหมายของหลักสูตร ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการสื่อสารต่ำกว่าเกณฑ์

ในทฤษฎีพหุปัญญา การ์ดเนอร์ กล่าวว่าสติปัญญาของมนุษย์มีหลายด้านที่มีความสำคัญเท่าเทียมกัน ขึ้นอยู่กับว่าใครจะโดดเด่นในด้านไหนบ้าง และแต่ละด้านผสมผสานกัน แสดงออกมาเป็นความสามารถในเรื่องใดเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละคน ในปี พ.ศ. 2526 การ์ดเนอร์ได้เสนอว่าปัญญาของมนุษย์มีอยู่อย่างน้อย 7 ด้าน คือด้านภาษา (linguistic intelligence) ด้านตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์ (logical - mathematical intelligence) ด้านมิติ (spatial intelligence) ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (bodily - kinesthetic intelligence) ด้านดนตรี (musical intelligence) 6) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (interpersonal intelligence) และปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง (intrapersonal intelligence) ต่อมาในปี พ.ศ. 2540 ได้เพิ่มเติมเข้ามาอีก 1 ด้าน คือด้านธรรมชาติวิทยา และเยวพา เดชคุปต์ ได้แปลจากเอกสารเรื่อง “Multiple Intelligence” ซึ่งเขียนโดยพรินเคนสตัน ลีโอนาด และพรินเคนสตัน เลียล่า (Finkestein, Leonard & Finkestein, Leila, 1998) กล่าวว่าพหุปัญญามีอยู่ 9 ด้าน โดยเพิ่มด้านอัตถวนิยม จิตนิยมหรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต (existential Intelligence) จึงสรุปได้ว่าพหุปัญญาตามแนวคิดของการ์ดเนอร์ในปัจจุบันมีปัญญาอยู่อย่างน้อย 9 ด้าน ทฤษฎีพหุปัญญาของการ์ดเนอร์ชี้ให้เห็นถึงความหลากหลายทางปัญญาของมนุษย์ซึ่งมีหลายด้าน แต่ละด้านมีความเป็นอิสระในการพัฒนาตัวของตัวเองให้เจริญงอกงาม ในขณะที่เดียวกันมีการบูรณาการเข้าด้วยกันเติมเต็มซึ่งกันและกัน (ทวิศักดิ์ สิริรัตน์เรขา, 2550, หน้า 2) ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน และจุดมุ่งหมายสูงสุดคือให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามสไตล์ที่ถนัดได้ ฉะนั้นในห้องเรียนพหุปัญญาจะดำเนินการสอนอย่างต่อเนื่อง จากภาษาไปยังมิติสัมพันธ์ ศิลปะ ดนตรี จนครบทุกด้าน โดยจะนำกิจกรรมที่พัฒนาปัญญาทั้งแปดด้านจัดกิจกรรมให้มีความสัมพันธ์กัน จัดหาของจริงมาสอน และให้โอกาสนักเรียนแสดงถึงความเข้าใจในบทเรียน โดยแสดงออกเป็นรูปธรรม นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน แบบต่างๆ เช่นเป็นคู่ เป็นกลุ่มเล็ก และเป็นกลุ่มใหญ่ ให้นักเรียนได้คิดไตร่ตรองเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกร่างกายของตัวกับสิ่งของหรือเรื่องราวที่เรียน (อารี สัมหลวี, 2543, หน้า 49-50)

การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ เป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นโดยเยวพา เดชคุปต์ (2549, หน้า 1-35) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (active learning) ขั้นปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่นในกลุ่มย่อย (cooperative learning) ขั้นวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (analysis) ขั้นสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (constructivism) และขั้นนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีความหมาย (application) เพื่อการเรียนรู้มุ่งเน้น สนับสนุน ให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง และ

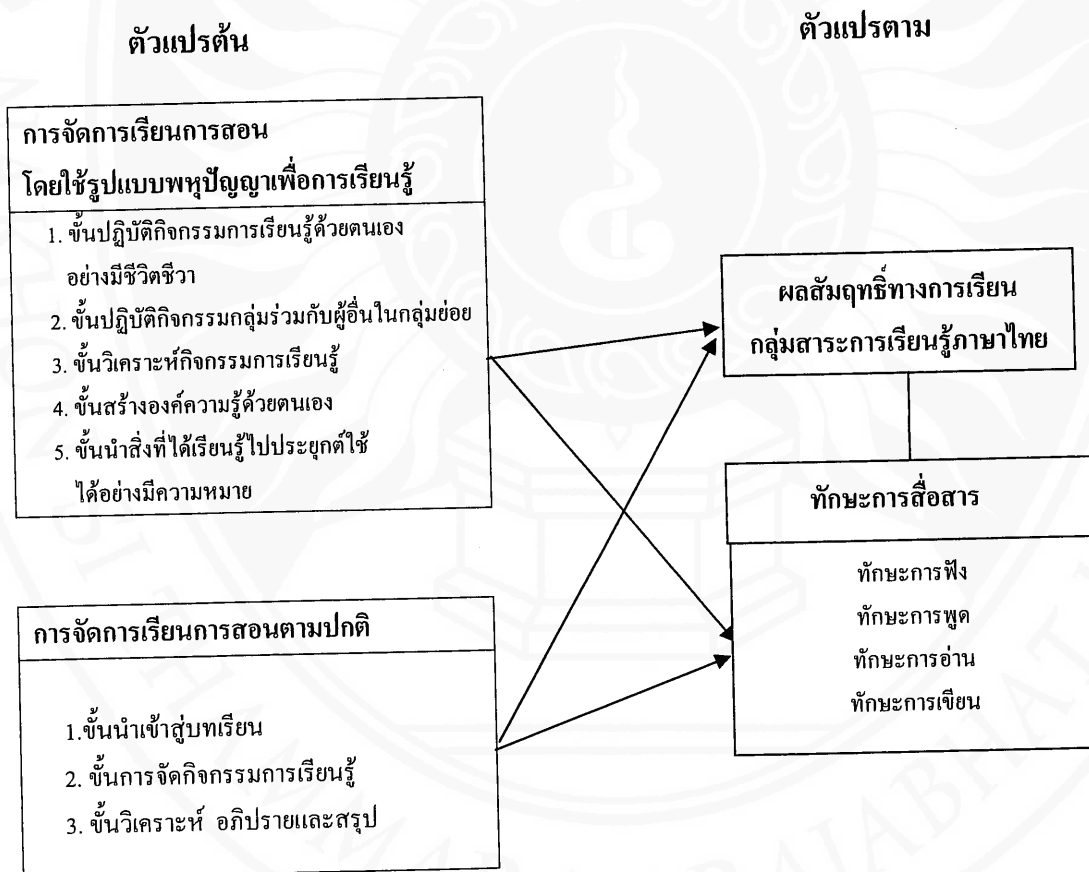
จัดกิจกรรมหลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ และความสามารถ โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการปฏิบัติจริงผ่านการสังเกต การค้นคว้า การแก้ปัญหา การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้จึงเป็นการจัดการเรียนการสอน ที่จะส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหของผู้เรียน และเป็นการพัฒนาทักษะทางการสื่อสารของผู้เรียน ทั้งทักษะการฟัง ดู ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน โดยนำหลักการใช้ภาษามาฝึกให้ชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมากขึ้น ซึ่ง เนาวรัตน์ ฆารสมบุรณ์ (2546, หน้า 171) ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน นักเรียนมีคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกทักษะ สอดคล้องกับ กรณ์ทัมกกาญจน์ ครองเคหา (2549, หน้า 83) ที่ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการเรื่องตลาดของตนเอง โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งพบว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนมีพัฒนาการด้านภาษาไทยสอดคล้องกับการพัฒนาพหุปัญญา 8 ด้าน และผลการเรียนรู้หลังเรียนของผู้เรียนสูงกว่าก่อนเรียน รวมทั้งนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย และสุพิตร สมหนองหว่า (2547, หน้า 178) ที่ศึกษาการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องเที่ยวรอบหมู่บ้าน โดยใช้ กิจกรรมตามทฤษฎีพหุปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการกิจกรรมการเรียนรู้ และนักเรียนมีพัฒนาการด้านภาษาที่สอดคล้องกับพหุปัญญาด้านอื่นๆ ทั้ง 7 ด้าน แสดงว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ เป็นวิธีสอนแบบหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหการสอนในเรื่องผลสัมฤทธิ์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและทักษะการสื่อสารให้เพิ่มขึ้นได้

ผู้วิจัยจึงสนใจจะเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และทักษะการสื่อสารก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนตามปกติว่าแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไรและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและทักษะการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนวัดจันดี อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้กับการจัดการเรียนการสอนตามปกติว่าแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน อันเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและทักษะการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจันดี ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและทักษะการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจันดี ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนตามปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและทักษะการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจันดี หลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนตามปกติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและทักษะการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจันดี ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและทักษะการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจันดี ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและทักษะการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจันดี ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สูงกว่าการจัดการเรียนการสอนตามปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนวัดจันดี อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 3 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 75 คน ซึ่งจัดชั้นเรียนโดยความสามารถด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนวัดจันดี อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนห้องละ 25 คน และใช้วิธีจับฉลากเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่การจัดการเรียนการสอนซึ่ง แบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ

2.1.1 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

2.1.2 การจัดการเรียนการสอนตามปกติ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.2.2 ทักษะการสื่อสาร

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหาในหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง เธอ ฉัน ทันโลก

4. ระยะเวลาในการทดลอง ใช้เวลาในการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โดยใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 12 ครั้ง จำนวน 15 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาโดยใช้รูปแบบการสอนที่เยาวพา เดชะคุปต์ (2549, หน้า 11- 23) ได้พัฒนาขึ้นจากทฤษฎีพหุปัญญาของการ์ดเนอร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการปฏิบัติจริง เช่น การเล่น การทดลอง การค้นคว้า การอภิปราย การแสดง บทบาทสมมุติ การปฏิบัติการ หรือการไปทัศนศึกษา เป็นต้น
2. ขั้นปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่นในกลุ่มย่อย หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำงาน และเรียนรู้ร่วมกันกับผู้อื่นในกลุ่มย่อยเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้บทบาทในการทำงานร่วมกัน เช่น การวางแผน การทำงาน การแบ่งกลุ่ม ปฏิบัติงาน การนำเสนองาน
3. ขั้นวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มีความหมายกับผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความรู้สึกและประสบการณ์ของตนเอง เช่น การวิเคราะห์การปฏิบัติกิจกรรมว่าทำอะไรบ้าง มีความรู้สึกอย่างไร
4. ขั้นสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสรุปสิ่งที่เรียนรู้ได้ด้วยตนเองหรือการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เช่น การอภิปรายสรุป และสร้างองค์ความรู้เฉพาะตน
5. ขั้นนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีความหมาย หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้กับการแก้ปัญหาหรือกับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง เช่น การอภิปราย การปฏิบัติจริง

การจัดการเรียนการสอนตามปกติ หมายถึง การสอนที่ครูผู้สอนเป็นผู้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของกรมวิชาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง เธอ ฉันทัน โลก ตามขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนใช้ประเด็นคำถาม สถานการณ์ เพลง เกมหรือกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในสิ่งที่จะเรียน
2. ขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนเป็นผู้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มุ่งจัดกิจกรรมและบรรยากาศที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต โดยใช้สื่อที่หลากหลายเหมาะสมกับความสามารถในการเรียนรู้และความสนใจของผู้เรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการเสนอกิจกรรมลงมือปฏิบัติจริง
3. ขั้นวิเคราะห์ อภิปราย และสรุป หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนและผู้เรียน ร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และผลที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนร่วมกัน สรุปองค์ความรู้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หมายถึง คะแนนของนักเรียน ที่ได้จากการวัดความสามารถโดยทำแบบทดสอบวัดความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่าของนักเรียนที่เกิดขึ้นภายหลังจากจบการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้และการเรียนการสอนแบบปกติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องเธอ ฉันทัน โลก ซึ่งเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ทักษะการสื่อสาร หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการวัดความสามารถด้านพฤติกรรม การแสดงออกและกระบวนการในการอ่าน เขียน ฟัง ดู พูด ซึ่งประกอบด้วยทักษะการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียนวัดได้จากแบบทดสอบวัดทักษะการสื่อสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำสถานการณ์ ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันซึ่งในแต่ละสถานการณ์บูรณาการทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะดังนี้

1. ทักษะการฟัง หมายถึง การจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ ฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งได้ ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้ และมีมารยาทในการฟัง
2. ทักษะการพูด หมายถึง การเล่าเรื่องย้อนกลับได้ เล่าเรื่องจากภาพได้ พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ และมีมารยาทในการพูด
3. ทักษะการอ่าน หมายถึง อ่านคำ อ่านประโยค และอ่านเรื่องได้ถูกต้อง อ่านแล้วจับใจความสำคัญได้ และตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านได้
4. ทักษะการเขียน หมายถึง การเขียนคำ เขียนประโยคที่เรียนมาแล้ว และประโยคใหม่ได้เขียนเรื่องสั้นๆ ได้ และเขียนเรื่องสอดคล้องกับภาพที่กำหนดให้ได้

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงผลการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและทักษะการสื่อสารของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและทักษะการสื่อสารสำหรับการจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียน
3. ทำให้นักเรียนได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและทักษะการสื่อสารและสามารถนำทักษะการสื่อสารไปใช้ในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตประจำวัน